

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/202386,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Archiwa-aparatu-bezpieczenstwa-PRL-struktury-.html>
10.03.2026, 16:48

Międzynarodowa konferencja naukowa „Archiwa aparatu bezpieczeństwa PRL – struktury, organizacja, działalność”

11 czerwca w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki przy ulicy Marszałkowskiej 21/25 odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Archiwa aparatu bezpieczeństwa PRL – struktury, organizacja, działalność”, zorganizowana przez Archiwum IPN w Warszawie.

11.06.2024

Celem konferencji była prezentacja różnych aspektów organizacji i funkcjonowania archiwów UB/SB, MO, WOP, więziennictwa, a także wojskowych organów represji w latach 1944–1990. Przedmiotem dyskusji była również problematyka dotycząca zarządzania archiwaliami tych instytucji po 1989 r. oraz ich obecny stan zachowania.

Licznie zgromadzonych na konferencji gości powitali zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski oraz dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk.

- Trudno sobie wyobrazić, aby taka instytucja jak IPN, ale także i nasze partnerskie, zagraniczne Instytuty mogły funkcjonować bez archiwów. Bo to nie tylko praca archiwistów, ale na tym zasobie pracują historycy IPN i historycy również spoza Instytutu. To podstawowy materiał dla działania Biura Lustracyjnego, Biura Upamiętnień i Biura Poszukiwań i Identyfikacji, czy w końcu Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

- mówił podczas otwarcia konferencji zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski.

W rozpoczynającym konferencję panelu o tworzeniu i organizacji resortowych archiwów dyskutowali: Magdalena Dźwigał (AIPN), dr hab. Waldemar Grabowski (BBH IPN) oraz dr Monika Komieniecka-Łyp (OBBH IPN w Krakowie). Poruszone zostały m.in. kwestie związane z organizacją i działalnością archiwum nieoperacyjnego MBP w latach 1944–1954 oraz z funkcjonowaniem zasobu kartotecznego Biura Ewidencji Operacyjnej/Biura „C” MSW w latach 1957–1989. Wybrane zagadnienia dotyczące badań nad dokumentacją Polskiego Państwa Podziemnego z lat 1939–1945, przejętą i zgromadzoną przez funkcjonariuszy bezpieczeństwa, przedstawił dr hab. Waldemar Grabowski (BBH).

W dalszej części obrad omówione zostały kwestie związane z zarządzaniem dokumentacją archiwalną, działalnością terenowych archiwów organów bezpieczeństwa publicznego (m.in. w PUBP w Pile i województwie opolskim), a także z losami dokumentacji wytworzonej przez aparat bezpieczeństwa po 1989 r. O swoich badaniach w tych dziedzinach, oprócz pracowników Instytutu Pamięci Narodowej, opowiadali przedstawiciele: Głównego Archiwum Policji – Piotr Borysiuk oraz Wyższej Szkoły Kadr Menadżerskich w Złotowie – dr Robert Kolasa. W trakcie konferencji uczestnicy wysłuchali także nagranego wystąpienia niezależnego badacza historii z Opola – dr. hab. Zbigniewa Bereszyńskiego.

Obrady zamknął niezwykle interesujący panel, w trakcie którego swoimi refleksjami nad

problemami związanymi z organizacją pracy i działalnością archiwów służb bezpieczeństwa w krajach bloku wschodniego podzielili się zaproszeni badacze zza granicy: dr Andriy Kohut (Służba Bezpieczeństwa Ukrainy), dr Cseh Gergő Bendegúz (ÁBTL) oraz Sebastian Nagel (Das Stasi-Unterlagen-Archiv im Bundesarchiv).

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Konferencja naukowa